

I když je příroda zahrnuta do kouta, přesto se překvapivě nevzdává. Stačí jí trocha nepozornosti a nezájmu ze strany člověka, aby se snažila obrodit a vyléčit z předchozích šrámů, nabrat dech a utvářet se do formy, která by co nejučelněji využila možnosti dané lokality a hlavně nepozornosti lidských očí, které ji přehlédly a tudíž do ní téměř nezasahovaly. Příroda se pak objeví zcela neočekávaně na místech, kde by ji nikdo nehledal, jako by si celou tu dobu hrála na schovávanou. Pro svoji šedivou nenápadnost spíš objevena být musí někým, kdo si pozorně všímá svého okolí, protože sama svůj znovuprobuzený revitalizační potenciál na odív příliš okatě nedává.

Svého času upozornil dr. Hudec článkem o tzv. bermudském trojúhelníku na jednu z takových lokalit, kde si příroda „pomohla sama“. Jednalo se o rákosem zarostlou trojúhelníkovitou mokřinu oddělenou od okolního světa vysokými železničními náspy. Nacházela se jižně od brněnského hlavního nádraží, poblíž Horních Heršpic a protože se v těchto místech mělo budovat v budoucnu nové hlavní vlakové nádraží, tak dlouhou dobu zůstávala nepovšimnuta. Kousek půdy se tu snažilo obdělávat několik zahrádkářů. Zbytek zarostl rákosím, které osídlilo ptactvo, a to neledajaké, když přihlédneme k těsné blízkosti městského centra. Hnízdil tu konipas luční, bramborníček černohlavý, cvrčilka zelená a slavíková, bekasiny otavní a čejky chocholaté. I z botanického hlediska se tu vyskytovaly vzácné druhy jako sítna Gerardova, kamyšník přímořský či ostřice Otrubova. Tento bezprizorní kousek přírody ale neměl mít dlouhého trvání. Začal se zavážet sutí a stavebním odpadem, který v několikametrové vrstvě překryl značnou část této lokality. Vždyť tu nic tak velkolepého nebylo. A v plánech prostor pro těch pár ptačích hnízd stejně žádný nebyl. Tak jako se tu příroda na okamžik z lidské nepozornosti objevila, tak zase brzy zmizela.

Jiným utajeným kouskem přírody budoucnosti, jak kdosi tyto městské enklávy posměšně nazval, je odkalovací nádrž Červený mlýn. Nachází se opět poblíž městského centra, kousek za plaveckým bazénem za Lužánkami. Uzavřena je mezi čtyřproudou silnicí na Svitavy, železničním náspem a dalším silničním přivaděčem k Lesné. Dno této retenční nádrže postupně zarostlo rákosem, na okrajích se vytvořilo přerušované keřové pásmo s vrbami, hlohy a javory jasanolistými. Běžně tu lze pozorovat strnady rákosní nebo rákosníky obecné, z keřů se ozývá pěníce černohlavá a hnědokřídlá, loví tu řuhák obecný a občas přilétne několik kachen divokých na jezírko uprostřed rákosí. Svě nocoviště si tu našli špačci a v minulých letech tu byla k zastížení dokonce sýkořice vousatá či slavík modráček. Příroda se snažila „pomoci si“. Ironií je, že i tato lokalita bude v brzkou dobu zavržena špěrkem a stavebním odpadem, protože v její těsné blízkosti se buduje další z jistě nepostradatelných gigantických nákupních center. V současné době je už třetina nádrže zarovnána kameny, špěrkem a sutí.

No co, svět se přece nezboří a příroda se možná objeví zase někde jinde. V hlavě mi přesto hlodá naivní myšlenka, jestli by si ta naše městská forma přírody přece jen nezasloužila za tu svoji snahu špetku ohledu. Když už se snaží pomoci si sama a nás to nic nestojí, pak bychom jí snad mohli dát příležitost.

V Brně, dne 22. 5. 2004